

ACC. NR M. 8876 : 1-3.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Evert Johansson

Härad: Åsperland

Adress: Fjörda, Järnforsen

Socken: Fjörda

Berättat av: Kristina Johansson

Uppteckningsår: 1943.

Född år 1863 i Hesselby; föväld i Fjördabon

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Boud.

s. 1-3.

Ullma M. 78 B.

Bord.

Borden under 1800-talets senare del utgjordes dels av sådana med enkel skiva på fyra ben och underrade, bestående av sarg, dels av slagbord. Till den förra typen hörde "tavlan", ett litet lågt bord, ungefär kalnsköft med skiva i proportion därefter och som begagnades till matbord i vardagslag och flyttades undan efter måltiden, vidare större bord med de fyra benen antingen fria nedtill eller förenade med slår runt om. Även sådana bord med fotskiva nedtill ha förekommit.

Slagborden ha lång och smal mittdel med en bred, hängande skiva på var sida och dubbla eller enkla stödben för dessa skivor. Mittdelen står på fyra ben med sarg och lådor upptill och inramning med slår nedtill ~~eller~~ eller och på två skivor av mittdelens bredd, som

Ulma M. 78 B.

2.
bilda bordsgavlar, när bordet ej är uppfällt.
Uppställaren har också i sin ägo ett slag bord
med bara en hängande skiva och den s.k. mitt-
delen, som här ej blir någon mittdel, står på
ett par bordsgavlar, eller de ovan nämnda
och med tvärså smellen. Vid tröstning om
hösten tar man ännu fram och dukar ett
slag bord, där många ^{kalas} kunna beredas plats.

Långbord användes endast vid kalas
och utgjordes av en av tre bräder hopspikad
skiva, som placerades på tvänne bokar.
Dessa bord utlänades rentligen mellan går-
darna.

Hittills beskrivna bord ha rektangulär
skiva. Efter 1850 ha rundbord börjat tränga
ned till allmogem, och vid skelskiftet träffas
sådana även li enkla hem. Rundbordet
var fimbord med plats mitt i stugan eller

nära ett fönster. De större rundborden kunde tagas isär på mitten, då man fick halvrunna bord, som placerades vid fönstren.

Bordduk förekom på fimborden men ej på det i vardagslag brukade matbordet. Mat-
tavlorna tvättades av efter varje måltid. Sedan tidningsläsandet blivit allmänt, breddes tidningar på matbordet i köket, så att man ej behövde tvätta skivan efter måltiden. Omkring 1915 ha vaxdukar börjat användas på köksborden och överhuvudtaget bord i vardagsrum.

(Skildringen avser medelstora och små gårdar.)